τοῦ ἐν Τροίᾳ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς ἠνοίγοντο ὑπὸ τῆς ἱερείας εἰς τοὺς ἐπὶ προσφορᾷ προσερχομένους· καὶ ἐν γένει ὄχι μόνον θυσίαι ἐτελοῦντο εἰς τοὺς ναοὺς ἀλλὰ καὶ ἀναθήματα κατετίθεντο· ἐπειδὴ δὲ τὰ ἀναθήματα ταῦτα συνέκειντο ἐκ πέπλων καὶ ἄλλων καλλιτεχνημάτων, τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ προφυλάττωνται ἀπό τε τῆς ὑπεξαιρέσεως καὶ ἀπὸ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς ἐπηρείας, φυσικῷ τῷ λόγῳ ἡ κατασκευὴ τῶν ναῶν ἐθεράπευε τὴν τοιαύτην χρείαν· ὥστε ἀνάγκη νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἐν μέρει τοὐλάχιστον ἦσαν ἐπεστεγασμένοι. Πολλοὶ τάφοι ἐκ τῶν σῳζομένων εἰς τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους ἐλέγοντο κατασκευασθέντες ἐπὶ τῆς ἡρωικῆς ἐποχῆς, καὶ ἐκ τούτων οἱ πλεῖστοι ἦσαν ἐν εἴδει ἡρῴων, ναΐσκων ἀφιερωμένων εἰς ἥρωα· οἱ ἀναμφισβητήτως ὅμως ἀρχαιότατοι, οἱ ὑπὸ τῆς Ἰλιάδος ἀναφερόμενοι, ἦσαν ἁπλῶς τύμβοι μετ' ἀφελοῦς σήματος ἢ σωροῦ λίθων. Ἦσαν δὲ περίφυτοι, ὡς οἱ ναοί, ἢ ἠγείροντο ἐν τῷ μέσῳ ἱεροῦ ἄλσους. Ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ καὶ αἱ ἀγοραὶ φαίνονται λιθόστρωτοι. Τὰ δὲ μᾶλλον λόγου ἄξια ἐκ τῶν ἀποδιδομένων εἰς τὴν παναρχαίαν ταύτην ἐποχὴν εἶναι οἱ λεγόμενοι θησαυροί, ὧν λείψανά τινα ἀνευρέθησαν εἰς Μυκήνας, εἰς Ὀρχομενόν, εἰς Ἀμύκλας καὶ εἰς Φάρσαλον. Τὰ οἰκοδομήματα ταῦτα ἦσαν κωνοειδῆ, καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐχρησίμευον, καθὰ φαίνεται, ὡς τάφοι, ἔπειτα δέ, προσλαβόντα ἱερόν τι κῦρος, ἐδέχθησαν τοὺς θησαυροὺς τῶν ἀρίστων, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα

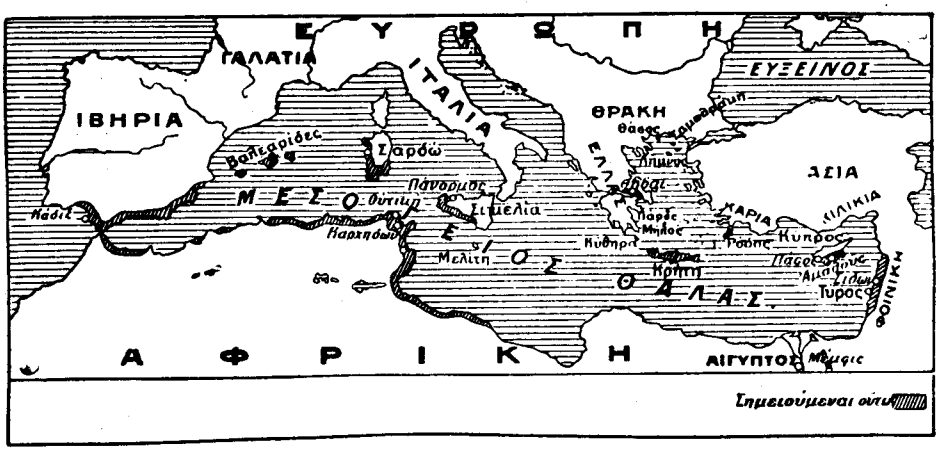

Αἱ φοινικικαὶ ἀποικίαι

αὐτῶν. Τὰ μνημεῖα ταῦτα, ὡς ἐκ τῆς κατασκευῆς αὐτῶν καὶ τῶν κοσμημάτων, ὑποδεικνύουσι τφόντι ἐπίδοσίν τινα τῆς τέχνης. Ἀλλ' εἶναι ἆρά γε βέβαιον ὅτι ἀνατρέχουσι μέχρι τῶν ἡρωικῶν χρόνων;

Ὁ Ὅμηρος ἀναφέρει πολλὰ ἔργα γλυπτικῆς· κρατῆρας τεχνικώτατα τετυγμένους, ἤτοι κατεσκευασμένους, δέπα, ὅ ἐστι ποτήρια, περικαλλῆ, θρόνους φαεινούς, σιγαλόεντας, ξεστούς, δαιδαλέους καὶ ἑνὶ λόγῳ λαμπρούς. Ἡ ἀσπὶς τοῦ Ἀχιλλέως, ἡ ἐν τῇ Ἰλιάδι περιγραφομένη, περιελάμβανε ποικίλα συμπλέγματα προσώπων· τὸ δὲ δῶμα τοῦ Ἀλκινόου ἐφύλαττον, κατὰ τὴν Ὀδύσσειαν, κύνες χρυσοῖ, ἐφώτιζον δὲ χρυσοῖ νεανίσκοι, χρύσειοι κοῦροι, κρατοῦντες εἰς χεῖρας αὐτῶν δᾷδας. Ἡ Θεανώ, ἡ σύζυγος τοῦ Ἀντήνορος, ἑνὸς τῶν ἐπιφανεστάτων Τρώων, κατέθεσεν εἰς τὰ γόνατα τῆς Ἀθηνᾶς τὸν ἀνατεθέντα τῇ θεᾷ ταύτῃ πέπλον, ἆρα ὑπῆρχον καὶ θεῶν ἀγάλματα· προσεπικυροῖ δὲ τὴν εἰκασίαν ταύτην καὶ ἡ φράσις «ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται», ἥτις σημαίνει μὲν μεταφορι-